

Abadía de Sant Josep de Clairval

Carta de la Primavera 2015

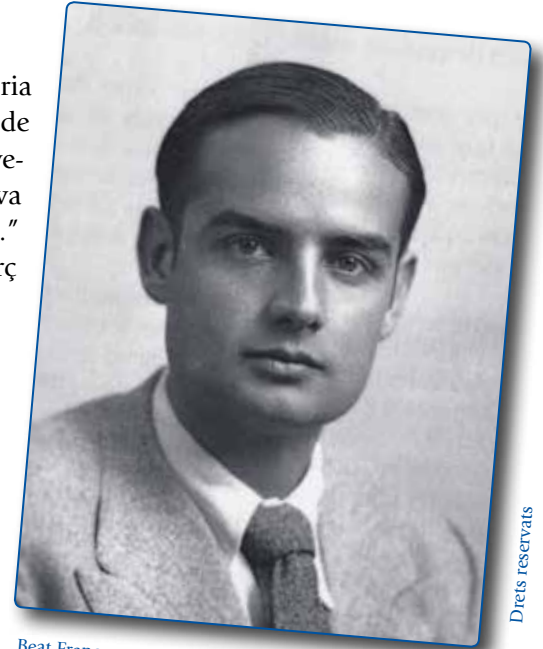
Estimats Amics,

VISCA Crist Rei!" Amb aquestes darreres paraules als llavis, moria per la fe, un lleidatà de vint-i-dos anys, el 29 de setembre de 1936. Sant Joan Pau II dirà d'aquest noi: "Conscient de la gravetat del moment, el jove Francesc Castelló i Aleu, en lloc d'amagar-se, va voler oferir la seva joventut com a sacrifici per amor a Déu i als germans." (Homilia de la beatificació de 233 màrtirs de la guerra civil, l'11 de març de 2001).

El 19 d'abril de 1914, neix, a Alacant, el tercer fill d'una família lleidatana. Al batejar-lo rep el nom de Francesc. Uns mesos més tard, el seu pare mor a causa d'una congestió pulmonar, i la vídua, que és mestra d'escola, decideix tornar-se'n cap a Lleida amb els seus tres fillets. En Francesc és apassionat, ardent i molt tossut. Però, la seva mare aconsegueix que la jove intel·ligència del noi s'obri als misteris de la fe. Des de la primera Comunió, en Francesc adquireix el costum de combregar tots els diumenges, fins i tot entre setmana, aconseguint, amb aquest sagrament, la força necessària per lluitar contra el seu enorme amor propi i per dominar el seu fort caràcter. Als tretze anys, aproximadament, com a estudiant als Maristes, experimenta un període de crisi espiritual, tot i que la seva actitud passa desapercebuda per a molts. El seu director espiritual dirà: "Si bé va deixar de rebre els sagraments, mai va abandonar la Missa dominical."

Un gran profit en pocs dies

L'any 1929, el Senyor crida, sobtadament, a la seva presència, la mare d'en Francesc. Desconcertats, l'adolescent i les seves dues germanes es consagren a la Santíssima Mare de Déu. El 14 d'abril de 1930, amb gairebé setze anys, en Francesc aprova el batxillerat amb molt bona nota. El novembre d'aquell mateix any, escriu el següent: "He aprofitat uns dies de vacances per fer els Exercicis de Sant Ignasi sota la direcció del pare Galán, S.J. No m'he perdut ni una sola idea ni cap paraula. Han estat uns dies de gran goig espiritual i dono gràcies a JESÚS pel consol concedit i per la saludable conversió que ha experimentat la meva ànima." Arran d'aquesta experiència, se sotmet a la direcció del Pare Galán, que farà d'ell un apòstol i li ensenya que "les ànimes només es guanyen mitjançant el sacrifici i l'oració". Inflamat de zel apostòlic, en Francesc treballa per difondre l'Obra dels Exercicis Espirituals Parroquials, creada per un jove jesuïta barceloní, el Pare Francesc de Paula Vallet. Iniciada a Cervera (Lleida) el 1923, l'esmentada obra ha aconseguit canviar significativament el clima religiós de

Beat Francesc Castelló i Aleu

Drets reservats

Catalunya: els homes, a qui va dirigida, tornen a la pràctica religiosa. Aquesta renovació és fruit dels Exercicis Espirituals de Sant Ignasi de Loyola, que el Pare Vallet ha tingut la idea de sintetitzar en cinc dies (enlloc dels 30), per posar-los a l'abast del major nombre possible de laics. Regenerats per aquells cinc dies de recés, els cristians són convidats a ajudar el sacerdot en l'àmbit de les tasques parroquials. "Manresa", la revista dels jesuïtes espanyols, escrivia en el seu número de juny de 1927: "El gran fruit que, de forma clara, s'obté dels Exercicis Espirituals del nostre Pare Sant Ignasi, així com l'entusiasme que aixeca arreu de Catalunya, són deguts, en gran mesura, al fet que el Pare Vallet, ha sabut interpretar el pensament de Sant Ignasi en tot allò que fa referència a la forma pràctica d'impartir els esmentats Exercicis. El mateix Sant, al començament del seu llibre, assenyalava diverses formes d'adaptar-los".

Si bé és cert que "per si mateixa, la famosa meditació sobre la finalitat de la existència humana (proposada per Sant Ignasi al començament dels Exercicis) és suficient per redreçar la societat" (Lleó XIII), es comprèn que els exercitants, penetrats pel disseny de Déu sobre l'home i sobre el món, s'oposin amb fermesa al pecat i a tota injustícia, i es disposin a seguir a Crist fins la Creu, exerceixin, en el marc de les seves responsabilitats socio-professionals, una influència beneficiosa. Aquest era l'explícit objectiu del Pare Vallet: establir les bases de la recristianització completa de la societat, i influir d'aquesta manera en la solució dels problemes socials i econòmics.

A Lleida, són nombrosos els joves que s'inscriuen, des de l'any 1931, a la nova "Federació de Joves Cristians de Catalunya", creada en el transcurs dels recessos espirituals. L'Acció Catòlica i la nova "Federació" treballen en comú acord en la formació doctrinal dels joves, la tasca dels quals consisteix en reconduir vers Crist la societat sencera, a través de la família, de la feina, de la cultura, de l'oci, etc... En Francesc es lliura sense reserves a aquesta tasca, organitzant recessos, els fruits dels quals no es fan esperar; el nombre de joves cristians compromesos a la província de Lleida, passen, en tres anys, de 140 a 645 membres.

En Francesc obté el títol de llicenciat en Químiques el 6 de febrer de 1934. Un dels seus amics diu: "Jo, que el vaig tractar molt, no li vaig veure mai cap brusquedat. Al contrari, sense abandonar el seu caràcter obert i comunicatiu, sabia mostrar dolçor i amabilitat". I un altre escriurà: "Va compartir amb els amics l'agitada vida universitària i, també, anava amb companys que potser estaven esquitxats pel materialisme i la luxúria". Però, arreu on era, també hi havia alegria. Era de temperament dinàmic i emprenedor, i li agradava tot allò que irradiava bellesa. Va exercir una gran influència en el cor de tots els seus amics". En Francesc va ser contractat com a enginyer en una empresa d'adobs químics de Lleida. A les tardes, imparteix, gratuïtament, classes als treballadors de la fàbrica, i també als habitants d'un barri de Lleida (el Canyeret), veritable niu d'anticlericalisme.

Una obra massa descuidada

A principis de l'any 1936, el clima polític es deteriora. El 16 de febrer, dia de les eleccions, en Francesc es queda a casa (encara no té vint-i-tres anys, edat requerida per anar a votar). La seva germana s'estranya al veure la seva inactivitat, en un moment en el què molts s'atabalen, però, li respon: "Ja fa tres anys que els que ara lluiten per mantenir l'ordre, s'han oblidat de promoure les obres que haguessin pogut elevar les ments vers la religió i la restauració dels costums cristians. Deixem que es posin nerviosos. Ja m'arribarà el dia, i aleshores aniré de casa en casa per aconseguir una per una, les inscripcions per als Exercicis (de Sant Ignasi)." I afegeix convençut: "Si l'obra dels Exercicis no s'hagués deixat tant, la política presentaria, a dia d'avui, un aspecte ben diferent." Els Exercicis són, en efecte, segons el Papa Pius XI, "un preciós instrument de renovació individual i social" i formen "veritables apòstols per a tots els estats de vida", que desitgen treballar per estendre el Regne de Crist" (Encíclica *Quadragesimo anno*, 1931)."

Una tempesta d'insòlita violència té lloc a Espanya. Des del 14 d'abril de 1931, el seu règim polític ha deixat de ser una monarquia catòlica per convertir-se en una república. L'Església, malgrat haver reconegut la legitimitat del nou govern, s'ha vist poc a poc sota un règim de persecució legislativa. El febrer de 1936, el "Front Popular" arriba al poder i l'anticlericalisme es

mostra amenaçant. Durant l'estiu, l'assassinat de sacerdots, seminaristes, religiosos i laics és normal... Més tard, l'episcopat espanyol qualificarà aquesta situació de persecució religiosa com la més violenta de la història d'Espanya.

El maig de 1936, amb motiu de la festivitat de Maria Auxiliadora, en Francesc es compromet sentimentalment amb la Maria Pelegrí, jove catòlica practicant com ell. La seva relació es basa en la castedat: "Mai vàrem haver de confessar-nos en relació amb aquest tema", podrà afirmar la Maria. La virtut de la castedat havia estat inculcada amb molt de zel en el cor d'en Francesc per la seva mare, i les seves germanes declararan: "En relació amb la puresa, era, amb raó, intransigent". No dubtava en protestar verbalment, encara que fos a l'autobús o bé en una sala d'espera. Ens aconsellava, d'una manera molt especial, sobre la nostra manera de vestir, fent-nos veure que, segons com, podíem ser ocasió de pecat".

L'1 de juliol següent, en Francesc és mobilitzat i destinat a la fortalesa de Lleida, la qual, el capvespre de l'endemà, cau en mans d'un comitè militar marxista. Durant la nit del 20 al 21 de juliol, el noi és despertat brutalment pel nou comandant de la fortalesa, acusant-lo de ser "feixista". L'etiqueta de "feixista" no és més que un pretext, ja que els revolucionaris no volen màrtirs (testimonis de la Fe), sinó únicament acusats que passen per antipatriotes i enemics de la llibertat. Després de ser copejat amb un fuet, el jove és tancant junt amb uns vint presoners en una antiga capella: cap obertura, tan sols una lluernia i sense cap infraestructura higiènica. Un dels presoners declararà: "Fins i tot els més valents perdien els ànims. En Francesc sempre estava de bon humor, doncs havia posat tota la seva confiança en Déu. Va inventar un tipus de revista humorística perquè el temps passés més de pressa. A la nit, ens feia una petita xerrada sobre el significat de la nostra vida cristiana." Allò que el preocupa constantment és no pertorbar la pau de la seva família, i les petites notes que els hi aconsegueix enviar, expressen sempre la mateixa idea: "Estic molt bé; no em manca res; no us preocupeu per mi."

Els ajudaré sempre que pugui

En Francesc demana, dels seus antics col·laboradors de la fàbrica, un testimoni a favor seu. Però, paralytzats pel temor, declaren que "no cal preocupar-se pel destí d'un "miserable", és a dir, d'un catòlic practicant". Profundament dolgut per aquesta reacció, respon: "Encara que ells em considerin com un enemic, jo no els considero pas així, i els ajudaré sempre en tot allò que pugui. Que Déu els il·lumini a tots i els obri el ulls a la llum de la veritat". Un dels seus cosins, militant del "Partit Obrer d'Unificació Marxista" i membre del "Comitè de Salvació Pública", li suggereix que firmi un document en el que dissimuli les seves creences religioses i renunciï al seu compromís amb els moviments catòlics, al·legant manca de maduresa. Segons afirma, aquest procediment, ja ha alliberat a d'altres d'haver de

passar pel tribunal. En Francesc li va respondre amb fermesa: "Si has vingut perquè faci un pas enrere, perds el temps." Però, el cosí torna diverses vegades, pressionant-lo cada vegada més. "El presoner es va negar rotundament –declara un testimoni–, afirmant fermament que estava disposat a morir per la seva fe."

El dissabte 12 de setembre, festa del Dolç Nom de Maria, el jove soldat de Crist és traslladat a la presó provincial. Allí va de cel·la en cel·la, a la recerca de qualsevol presoner desconsolat; crea una coral i promou la distracció: escacs, dames, etc. No pot suportar que els milicians obliguin, com a diversió, als sacerdots a fer les tasques més repugnants, encarregant-se ell mateix de fer la neteja de les latrines i dels dipòsits d'escombraries. Un amic dirà sobre el tema: "Va instaurar, en la nostra cel·la, el res del rosari, a més de càntics eucarístics i l'himne de la Federació de Joves Cristians. Instà a diversos presoners que es confessessin amb el pare V., presoner com nosaltres." El 23 de setembre, després d'un sever interrogatori, en Francesc fa aquesta confiança: "Sempre serem uns condemnats "feixistes". Cal que renunciem fins i tot a la glòria del martiri als ulls del món, perquè l'únic que compta és que el nostre sacrifici sigui agradable a Déu."

El matí del dimarts, 29 de setembre de 1936, és un matí de comiats, d'encoratjaments a la confiança i a la serenitat. En Francesc fa una fervent confessió general amb el Pare V., (confessió de tots els pecats de la seva vida). "Es podia observar el fruit de la seva intimitat amb el Senyor –diu un company de captivitat–. Quan se n'anava, ens va dir adéu amb la mà, amb un somriure als llavis". A la nit, tancats a les cel·les, resàvem el rosari del dia per tots aquells que ens havien deixat." Conduït a l'Ajuntament, l'acusat Castelló puja els esglaons amb decisió i amb el cap ben alt. La sala, convertida en la seu del Tribunal Popular de Lleida, està plena de gom a gom. "Per què el voleu matar?", pregunten a un milicià: "És que el "nen" atrau tant, que si el deixem anar, tots li aniran al darrere..."

Sóc catòlic!

El president es dirigeix a en Francesc: "Què respons als documents que t'acusen de ser "feixista?" –Jo no sóc "feixista" i no he militat mai en cap partit polític. –Tenim proves. A casa teva i al despatx de la fàbrica on treballes, hem trobat llibres que demostren que tens contactes amb dos països feixistes. –A casa meua i als laboratoris de la fàbrica, només heu pogut trobar llibres d'estudi. Com que sóc químic, estudiava italià i alemany, que em són molt útils per la química. No tenia cap altra ambició que la de perfeccionar-me en la meua feina. –Bé, acabem. Ets catòlic? –Sí, és clar que sí!, sóc catòlic!". El nostre heroi pronuncia aquestes paraules amb veu clara i serena. El seu coratge i la seva integritat

provoquen un moviment indescriptible a la gran sala. Alguns criden: "És innocent!, llibertat!, perdó!".

L'acusador públic demana la pena de mort. En Francesc escolta, amb la mirada il·luminada de goig, com si li haguessin anunciat la glòria del cel. En donar-li el president la paraula per defensar-se, respon: "Si el fet de ser catòlic és un delictes, accepto amb molt de gust ser delinqüent, perquè la màxima felicitat que es pot aconseguir en aquesta vida, és la de morir per Crist. I si tingués mil vides, no dubtaria en lliurar-les totes per Ell, sense dubtar-ho ni un moment. Així que us agraeixo l'oportunitat que em doneu d'assegurar-me la salvació eterna." La sentència no es fa esperar.

Els condemnats d'aquell dia són conduïts a un soterrani lúgubre que serveix de calabós municipal. A l'entrar, en Francesc fa un vigorós i vibrant crit "ànims germans!" i entona l'*Himne de la Perseverança* que solien cantar en l'Obra dels Exercicis Parroquials. "Cadascun expressava amb crits la seva ira i desesperació –diu un condemnat a mort que serà indultat abans de l'execució; només en Francesc estava tranquil–. Ens va dir: "Vinga, nois", "el que hem de fer cadascú, és preparar-nos i encomanar la nostra ànima a Déu. Encara tenim temps per acomiadar-nos de la família". Aleshores va treure llaipes i paper, es va asseure en un banc de pedra i començà a escriure.

Pots estar orgullosa!

La primera carta la dirigeix a les seves germanes i a la seva tia: "Estimades germanes i tia: Acaben de fer-me saber la meua sentència de mort, i mai no m'he sentit tan feliç com ho sóc ara. Estic segur que aquesta nit seré al Cel amb els meus pares. La Providència divina ha volgut escollir-me com a víctima dels errors i pecats que hem comès. Me'n vaig amb molt de gust a la mort. Mai com ara tindrè tantes possibilitats d'assegurar-me la Salvació. Ofereixo a Déu els sofriments d'aquest moment." Després d'algunes línies al seu Pare espiritual, es dirigeix a la seva promesa: "Mariona estimada, les nostres vides estaven unides i Déu ha volgut separar-les. A Ell li ofereixo, amb tota la sinceritat de què sóc capaç, l'amor que sento per tu, amor intens, pur i sincer. El teu infortuni em fa mal, però no el meu. Pots estar orgullosa: dos germans i el teu xicot!". En efecte, unes setmanes abans, dos germans de la noia ja havien estat víctimes de la revolució.

Al capvespre del 29 de setembre, els sis condemnats són conduïts en un camió. En Francesc entona el Credo, que tots segueixen. A un dels milicians que el bufeteja per fer-lo callar, el màrtir li diu: "Et perdono, perquè no saps el que fas". Els condemnats segueixen cantant: "El tercer dia va ressuscitar, crec en la Santa Església Catòlica, crec en la vida eterna!". Davant del cementiri baixen del camió. Prop d'ells hi ha un grup de curiosos, entre els quals, en Francesc, somrient i emocionat, reconeix un amic de la seva germana Teresa. Intercanvien un expressiu "adéu" amb la mirada. Al final, entre dues

fileres de nínxols, hi ha un pòrtic que dona accés a un petit espai tancat per a les execucions, on actualment hi ha un altar i una creu de pedra. Davant l'escamot d'execució en Francesc crida: "Un moment, si us plau! Us perdono a tots, i fins l'eternitat!". Amb les mans juntes, la mirada al cel i una oració als llavis, és planta davant els botxins. Una veu ordena: "foc!". En Francesc fa el darrer crit: "Visca Crist Rei!", i les detonacions retronen. Poc després, l'amic de la seva germana baixa a la fossa i s'inclina: el jove cor encara batega. El cap inclinat cap a la dreta, descansa a terra, els ulls mig oberts i la cara amb una dolçor angelical.

La darrera mostra de fe del jove màrtir ressona a les paraules del Papa Pius XI, que va instituir la festa litúrgica de Crist Rei, per posar remei al gran mal social dels temps moderns: "Déu i JESUCRIST han estat exclosos de la legislació i dels assumptes públics" (Encíclica *Quas primas*, 1925). Uns anys més tard esclatarà la Segona Guerra Mundial. Pius XII trobarà les causes profundes en els esforços dirigits a excloure la influència i l'autoritat de Crist en la vida pública: "El reconeixement dels drets reials de Crist i el retorn dels individus i de la societat a la llei de la seva veritat i del seu amor són la única via de salvació" (Encíclica *Summi pontificatus* 1939). Tota institució, de fet, s'inspira en una visió de l'home i del seu destí, i d'on obté els seus elements de judici, la jerarquia de valors i la seva línia de conducta. I això és cert, en el més alt nivell, en el cas de l'Estat: des del seu nivell, una visió errònia de l'home suposa greus conseqüències en tots els àmbits de la vida social. Ara bé, "només la Religió divinament revelada ha reconegut clarament en Déu, com a Creador i Redemptor, l'origen i el destí de l'home. L'Església convida les autoritats civils a jutjar i decidir a la llum de la Veritat sobre Déu i sobre l'home" (*Catecisme de l'Església Catòlica*, CEC, 2244).

L'Església sempre ha ensenyat a distingir entre ordre temporal i ordre espiritual, i reconeix la sana laïcitat,

Avui en dia, podem constatar, amb el Sant Pare, que nombrosos polítics "rebutgen atribuir a Déu i a la fe cristiana el lloc que els correspon en l'àmbit públic" (*Carta* al cardenal Schönborn, del 10 de juny de 2003). La Nova Evangelització és, doncs, una urgent necessitat per a la mateixa vida pública, la qual, segons el pla diví, ha d'afavorir el bé de les persones i la seva salvació eterna. Demanem al Beat Francesc Castelló i Aleu que intercedeixi davant Crist, Rei de les Nacions, perquè els parlamentaris i els caps de govern s'inspirin en la seva llei de la veritat i de l'amor.

és a dir, una veritable autonomia de l'Estat en el seu ordre. Tanmateix, l'Estat està obligat a respectar la Llei moral natural, que fa referència a tots els homes, siguin quines siguin les seves creences religioses. El *Catecisme de l'Església Catòlica* ens ensenya que "la Llei natural no és altra cosa que la llum de la intel·ligència que Déu ha dipositat en nosaltres, mitjançant la qual sabem el què hem de fer i el què hem d'evitar (per aconseguir el nostre objectiu, que és el de la benaurança promesa)". "Està exposada en els seus principals preceptes, en el Decàleg. Finalment, proporciona la base necessària per a la llei civil" (CEC, 1950-1959). Seguint a Sant Tomàs d'Aquino, sant Joan Pau II afirma: "Tota llei feta pels homes té raó de llei, en quant deriva de la llei natural. Al contrari, si contradiu en qualsevol cosa la llei natural, aleshores ja no serà llei, sinó corrupció de la llei, es a dir, un acte de violència" (Encíclica *Evangelium vitae*, 72).

Una relació inevitable

Al trobar-se inscrita en la nostra naturalesa, la llei natural, pot ésser percebuda per qualsevol home, fins i tot no cristià. Ara bé, aquesta llei no pot imposar-se de manera durable, si no es reconeix el seu fonament en Déu, Creador Totpoderós, infinitament bo, i Pare de tots, jutge just i remunerador dels actes humans. "No cal oblidar - escriu sant Joan Pau II - que la negació de Déu i dels seus Manaments, en el segle passat va conduir a la tirania dels ídols: una raça, una classe, l'estat, la nació, el partit..." (*Carta* del 16 de desembre de 2000, amb motiu del dotzè centenari de la coronació de Carlemany). A més "d'aquesta relació inevitable entre Déu i la ciutadania, depèn el progrés de les societats" (Discurs al Cos Diplomàtic, l'11 de gener de 1999). I encara més, allí on la Religió revelada en Crist no és reconeguda com a veritable, la llei natural s'enfosqueix progressivament en les mentalitats. "No hi ha pot haver respecte de la llei moral sense la veritable religió: aquesta és una veritat demostrada, aquest és un fet històric" (Sant Pius X, *Carta* sobre "Le Sillon").

Dom Antoine Marie o.i.b.

• Per rebre (gratuïtament) la *Carta de l'Abadia de Sant Josep de Clairval*, cal adreçar-se a l'Abadia, les dades de la qual s'assenyalen tot seguit.

• Rebrem amb molta gratitud totes les adreces de possibles lectors que ens facin arribar.

• Ajuts:

Transferència bancària: Caixa Duero (Madrid): C.C.C. 2104 - OF.:3335 - D.C.: 07 - Núm: 9113949609.

Xecs ordinaris en euros o en dòlars a nom de "Abbaye Saint-Joseph de Clairval".

Targeta de crèdit: cf. la nostra pàgina www.clairval.com

Abbaye Saint-Joseph de Clairval (Ed. catalana) ISSN: 1956-3914 - Dépôt légal: date de parution - Directeur de publication: Dom Antoine Beauchef - Imprimerie: Traditions Monastiques - 21150 Flavigny-sur-Ozerain.

ABBAYE SAINT-JOSEPH DE CLAIRVAL – 21150 FLAVIGNY-SUR-OZERAIN – FRANCE

Fax : 0033 3 80 96 25 29 – E-mail : abbaye@clairval.com – <http://www.clairval.com/>